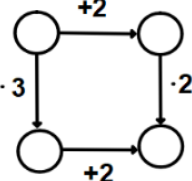
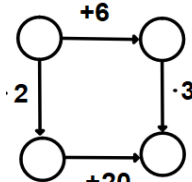
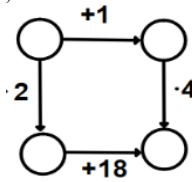
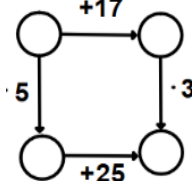

TABULKA 3.3 | Série gradovaných úloh se šipkovými grafy, žákovská řešení

Úloha	Cíl	Postup řešení	Parametry gradace
a)	Získat zkušenosti s řešením šipkového grafu. Všimát si pravidelností.	Žáci v levém horním rohu náhodně zvolili nějaké malé přirozené číslo. Vypočetli výsledek jednou cestou (vpravo a dolů označíme PD) a porovnali jej s výsledkem vypočteným druhou cestou (dolů a vpravo označíme DP). Někteří žáci museli postup mnohokrát opakovat, než našli správné číslo. Jiní si začali všimát pravidelností a našli řešení rychleji.	Hledané číslo je 2, dá se rychle odhalit. V grafu jsou použita malá přirozená čísla.
b)	Odhalit pravidelnosti lineárních závislostí na jednotlivých cestách: Na jedné rostou hodnoty po dvou, na druhé po třech.	Někteří žáci opět použili metodu pokus – omyl. Jiní již ale lépe evidovali výsledky, o to rychleji si všimáli pravidelností a došli k objevu.	Přičítají se větší čísla. Koeficient lineární funkce u PD cesty je o 1 větší než u DP cesty.
c)	Odhalit jiný rytmus lineární závislosti než v předchozích úlohách. Nutnost přehledné evidence.	Zkušenosti s evidencí vedou k cíli rychleji. Podle změn v jednotlivých cestách někteří žáci dokážou předpovídat správnou hodnotu, nemusí počítat všechny hodnoty, začínají formulovat závěry.	Hledané číslo je větší. Koeficient lineární funkce u PD cesty je o 2 větší než u DP cesty.
d)	Využít předchozí zkušenost a aplikovat ji na další šipkový graf.	Žáci většinou ověřovali nalezené postupy.	Hledané číslo je obtížné najít pomocí náhodného dosazování.

Žákovská řešení

Ze záznamů žákovských řešení můžeme vyčíst myšlenkové pochody žáků. Je z nich patrné, jaké zkušenosti přinášejí úlohy se šipkovými grafy pro další budování poznatků v matematice. Ve třídě A, kterou jste měli možnost sledovat na videoukázce, se žáci přiklonili ke strategii řešení pomocí váhových rovnic. Ve třídě B pak vzájemné diskuze posunuly strategie řešení do oblasti lineárních závislostí.

Jako ilustraci uvádíme některá řešení²⁷ žáků třídy B. Žákovská řešení jsou přešpaná a zkrácená, protože kopie autentických řešení nebyly dostatečně čitelné ani přehledné. Žáci svá řešení často doplňovali slovním vysvětlením. Použité zkratky PD a DP znamenají označení cest (PD – vpravo a dolů, DP – dolů a vpravo).

²⁷ Uvedené strategie řešení nejsou jediné možné, jsou to pouze ilustrace toho, jak žáci postupují svou cestou, jak se v diskuzích vzájemně obohacují.